

Arbete

Året började med ett roligt uppdrag som H-G fick. Det var att fundera på om det var möjligt att sätta upp fågelholkar på ett bygge i Norra Djurgårdsstaden. Det var både att tänka igenom vilka arter som kunde vara tänkbara för inflyttning och hur holkarna skulle utformas.

Som vanligt har Friman Ekologikonsult arbetat med flera projekt tillsammans med oss. Flera av dessa har handlat om vatten (där vi jobbat med landsidan) och där vi varit underkonsulter, som t.ex. för bryggärenden på Vätö och Ornö eller en detaljplan i Tungelsta och i Solberga. I andra sammanhang har det varit tvärtom och vi har haft huvudansvaret som t.ex. för naturvärden i samband med detaljplanering vid Bällstaån, Blackeberg och Hökarängen. Vi har även uppdaterat materialet för en detaljplan i Fagersjö liksom en strandskyddsutredning för Primusområdet på Lilla Essingen. I detta arbete arbetar vi också tillsammans med Peggy Lerman som är miljöjurist (<http://www.lagtolken.se/>).

Vi har även fortsatt arbetet med Vide Ohlin som är en duktig groddjursexpert och har arbetat både med att utvärdera påverkan vid exploateringar (Örtuglandet och Hökarängen), men också att ut-

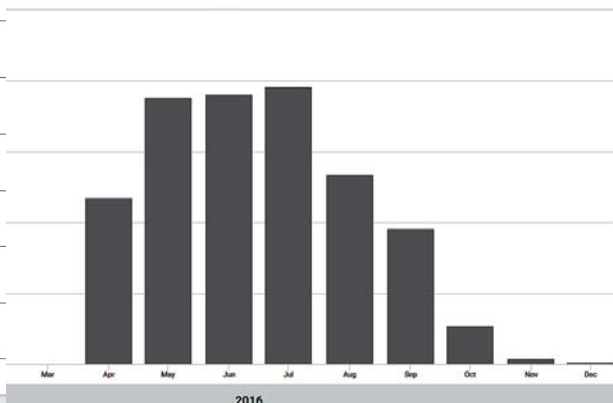
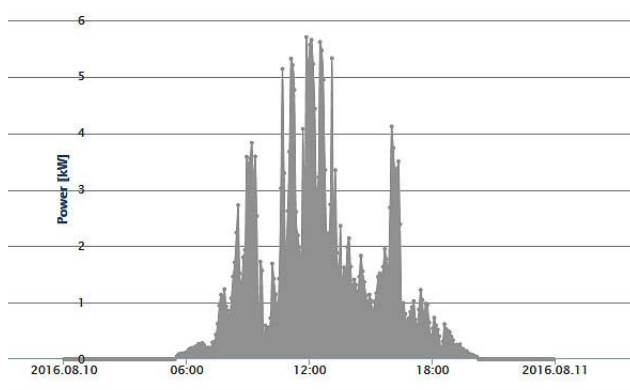
veckla möjligheterna till kompensationsåtgärder med förslag till dammar som i Nockebyhov. Hoppas det blir något av detta också!

En del smärre uppdrag har vi haft på egen hand som t.ex. bedömning av småbiotoper i Vallentuna och Sigtuna som underkonsulter till Structor eller i Huddinge för Ramböll. Vi har också arbetat i närområdet med en vegetationsinventering av ett planområde i Viggbyholm i Täby, detta direkt för planarkitekten Reierstam arkitektur & projektutveckling AB.

Marie Åslund på WSP har vi ofta arbetat med och i år blev det ett litet arbete i Nacka där vi samarbetade. Det är alltid lika trevligt att jobba tillsammans och diskutera hur man kan jobba för att få till en bra samhällsplanering. Något som verkligen inte är lätt i Stockholmsområdet där exploateringstrycket är extremt.

Under året har vi också startat några nya samarbeten vilket känns väldigt roligt.

Vi har i en känslighetsanalys för Flatens naturreserter arbetat tillsammans med Anders Sjöberg Ohlsson på Arbor konsult. I det här projektet var också Bibbi Leine Landskapslaget och Dan An-

Med hjälp av en app kan man följa elproduktionen över dagen, månaderna eller åren från våra solceller på taket. Det vänstra diagrammet visar hur det kan se ut en sommardag med sommarmoln som skymmer solen då och då.

Hemsidor

Hans-Georg <http://www.conec.se/HGW/>

Sonia <http://www.conec.se/sonia>

CONEC <http://www.conec.se>

Sjöbacken <http://www.conec.se/sjobacken>

dersson Skogsstyrelsen med. Projektet går ut på att bevara och utveckla de kvaliteter som finns i Stockholms reservat, något som är viktigt när allt fler flyttar in till storstaden.

Flatens naturreservat är verkligen ett omväxlande reservat som både har stora kulturhistoriska värden och samtidigt miljöer som har en trollkaraktär. Så passa på att besöka Flaten om du inte redan har gjort det. Utifrån detta arbete föreslogs sedan flera åtgärder som nya/förbättrade stigar/skyllning, tydligare entréer m.m. Arbetet genomfördes åt Skarpnäcks stadsdelsförvaltning och Miljöförvaltningen i Stockholms stad.

I ett annat projekt för samma uppdragsgivare arbetade vi med att inventera gräsmarker i Flatens naturreservat och i Stockholms stads del av nackareservaten. Förutom inventeringen föreslogs också skötsel. I detta arbete har vi arbetat med Magnus Stenmark (<http://ecocom.se>) som har doktorerat på insektsekologi. Så han har många tips om hur man kan förbättra för våra insekter. Själva inventeringen av markerna har gjorts av Cecilia Rätz som har en bakgrund inom biologi och med specialinriktning inom kulturlandskapet. Detta arbete har ju varit särskilt intressant då både H-G och jag i hela vårt vuxna liv varit intresserade av och arbetat med ekologiskt landskapshistoria. Men det är inte helt lätt att hitta den optimala skötsel för de ofta ganska få pengarna som finns för naturreservatsskötsel. Självt skulle jag ju inte ha något emot gammaldags slåtter med häst.

SUNDBY NATURHUS

Vid årsskiftet 2015/16 hade alla stockar kommit på plats, men i övrigt var det mycket som återstod. Kanske ser man inte så stor skillnad utifrån, nu vid detta årsskifte, men mycket har hänt under året.

De mest påtagliga skillnaderna är nu att alla fönster är insatta och nästan alla dörrar. Alla stora

Adress: Sjöbacken, Svista 17, 186 97 Brottbby

08 - 510 104 31 (bostaden), **08 - 510 109 55** (Conec)

Om du vill e-posta till oss:

Sonia: sonia.wallentinus@conec.se

H-G: hgw@conec.se

odlingsbäddar i växthuset är på plats och väntar bara på att familjen ska flytta in så att VA-systemet kan tas i drift. Odlingsbäddarna blev klara i juli/augusti och redan då kunde man se att de nog kommer att fungera bra. Bara detta att ha kontinuerlig bevattning gjorde att tomatplantor som flyttades från små krukor till odlingsbädden blev gigantiska. I framtiden får nog familjen klura på många recept för att ta hand om de stora grönsaksskördarna. H-G har tränat på att lägga in gurka i olika sorters lag.

Teknikhuset blev också klart under året och den allra sista semesterdagen försågs Teknikhustaket med ett trädäck - så nästa sommar ska det bli skönt att sitta på Soldäcket.

Under slutet av året har familjen mest jobbat vidare med det invändiga med bl.a väggar, golv, tak, el och badrum.

Under året har det varit många studiebesök och flera reportage om huset. I februari kom t.ex. blivande arkitekter från KTH på besök för att följa bygget.

Vill du följa vad som händer med bygget kan du läsa mer på sundbynaturhus.se.

Sonia och H-G

Ekologerna på Sjöbacken

